

ρίου των, σταθεῖσα ἐνώπιον τῆς οἰκίας τοῦ γείτονός των Δοβρῦ, αὐτὸν δὲ τὸν Δοβρῦν, φοροῦντα τὰ τῆς ἐορτῆς ἐνδύματά του, νὰ εἰσέλθῃ. Τοιοῦτόν τι οὐδέποτε συνέβη εἰς χωρικὸν τῆς Πολωνίας· ὅτι δὲν ἔτρεχε κακὸν τί ἦτο πολὺ φανερόν, διότι ὁ Δοβρῦς ἦτο εὐθυμὸς ὡς εἰ ἐπορεύετο εἰς γάμον. Τινὲς τῶν βλεπόντων ᾗσθάνθησαν φθόνον εἰς τὴν καρδίαν των· ἀλλ' ὁ κόραξ ὅστις ἐκάθητο ἐπὶ τῆς στέγης τοῦ σταύλου ἐβλέπε μετ' εὐχρηστικῆς τὸν κύριόν του, τῆς δὲ Μαρίας ἡ καρδιά ἦτο πλήρης χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Θεόν.

Ὁ Δοβρῦς ἐν τούτοις καθ' ὁδὸν ᾗσθάνετο εἰδὸς τι ταραχῆς καὶ καθ' ὅσον ἐπλησίαζον εἰς τὴν πόλιν τὸ δάρρος του ἐξέλειπεν.

Οἱ δύο ἱερεῖς προσεπάθον μὲ μυρίους λόγους νὰ τὸν στηρίξωσιν· ἀλλ' εἰς μάτην. Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον κάπως τὸν παρηγόρει ἦτο ἡ παρουσία τοῦ κόρακος, ὅστις καταβάς ἐκ τῆς στέγης εἶχε καθίσει ἐπὶ τῆς ἀμάξης ὡς ἐντιμὸς ἀκόλουθος. Τέλος ἡ ἀμάξα ἐστάθη ἐνώπιον τοῦ βασιλικοῦ παλατίου. Ὁ δὲ Δοβρῦς παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, ἡ φιλοφροσύνη τοῦ ὁποῖου τόσον ἐμάγευσε τὸν χωρικόν, ὥστε ἤρχισε μὲ ὅλην τὴν ἀφέλειαν καὶ μὲ ἄκραν ἀταραξίαν νὰ διηγῆται κατὰ πλάτος τὴν ἱστορίαν τοῦ κόρακος καὶ τοῦ δακτυλιδίου, ὡς εἰ ἐκάθητο εἰς τὴν καλύβην του καὶ συνωμίζει μὲ τινα γείτονά του. Ἡ ἀπώλεια τοῦ δακτυλιδίου εἶχε προξενήσει μεγάλην ταραχὴν καὶ σύγχυσιν εἰς τὰ ἀνάκτορα· πᾶσα γωνία εἶχεν ἐρευνηθῇ, μυρία ὑπόψιαι ἡγήθησαν καὶ οἱ μᾶλλον τίμιαι ὑπηρεταὶ ἐθεωροῦντο ὡς ἀνάξιοι ἐμπιστοσύνης. Ἀλλ' ἤδη πᾶσα ἀνησυχία ἐξέλειπεν, ἡ δὲ πιστότης καὶ τιμιότης τῶν ὑπηρετῶν ἀπεδείχθη. Τινὲς μάλιστα τούτων ἤρχισαν νὰ ἐνθυμῶνται ὅτι κόραξ τις ἐπέτα ἔξωθεν τοῦ παλατίου καὶ ὅτι τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐχάθη τὸ δακτυλίδιον τὰ παράθυρα τοῦ βασιλικοῦ δωματίου εἶχον μείνει ὥρας τινὰς ἀνοικτά. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ἡ κόραξ ἦτο πάλιν παρὼν ἀπεφασίσθη νὰ τεθῇ ὑπὸ δοκιμασίαν. Ἔβησαν λοιπὸν τὸ δακτυλίδιον ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ οἱ περισσώτεροι ἀπεμακρύνθησαν. Τότε πρὸς θαυμασμὸν πάντων ὁ κόραξ ὤρμησεν εἰς τὴν τράπεζαν, ἔλαβε τὸ δακτυλίδιον καὶ ἐλθὼν ἔθεσεν αὐτὸ ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ χωρικοῦ κυρίου του! Οὕτως ἐπεβεβαιώθη ἡ ἀλήθεια τῶν ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου λεγομένων καὶ τοῦ ζώου ἡ ἐπιθυμία νὰ δωρῇ εἰς τὸν χωρικόν τὸ πολύτιμον ἐκεῖνο κειμήλιον. Τὸ συμβάν τοῦτο ἐνέβαλε πάντας εἰς ἀπορίαν· ἀλλ' ἡ τοῦ βασιλέως καρδιά ἐπληρώθη ἀπὸ στοχασμοὺς σοβαροῦς. Πῶς τὸ πτηνὸν ἐνόησε τὴν δεινὴν τοῦ χωρικοῦ δέσιν; πῶθεν ἐγίνωσκεν ὅτι τὸ δακτυλίδιον ἠδύνατο νὰ μεταβάλλῃ τοῦ κυρίου του τὴν κατάστασιν;...

Ὅταν ἦλθεν ὁ χειμὼν, ὁ Δοβρῦς καλοενδεδυμένος, τὰ παιδιὰ του θερμὰ καὶ εὐθυμα καὶ ἡ σύζυγός του εὐγνώμων ἀπῆλλαγμένοι παντὸς χρέους, μὲ σταῦλον μεγαλῆτερον καὶ δύο γαλακτεράς ἀγελάδας, ἐκάθητο μετὰ τοῦ γεροκόρακος ἐντὸς τῆς νεοκτισθείσης οἰκίας των, εὐλογοῦντες τὸν Θεόν, ὅστις διὰ τόσον

θαυμαστοῦ τρόπου ἔσωσεν αὐτοὺς ἀπὸ καταστροφῆς βεβαίαν.

Οὕτως ἡ θεία Πρόνοια καὶ διὰ τῶν μᾶλλον παραξένων μέσων πολλάκις ἐρχεται εἰς βοήθειαν τῶν ἐχόντων ἀπόλυτον αὐτῆς ἀνάγκην· καὶ κάμνει νὰ λάμψῃ ἡ ἀρετὴ, ὅπου τὸ θεῖον τοῦτο δῶρον εὐρίσκεται. Εἴθε πάντες νὰ ἔχωμεν ἀπεριόριστον ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν πανσόφως διοικοῦσαν τὰ πάντα πανάγαθον τοῦ Θεοῦ χεῖρα· καὶ νὰ προτιμῶμεν τὴν ἀρετὴν καὶ εἰς αὐτὰς τὰς μᾶλλον δυσκόλους στιγμὰς τῆς πολυμύχθου ζωῆς ταύτης, γινώσκοντες ὅτι ὅσοι ἐνεκαρτέρησαν οὐδέποτε κατησχύνθησαν.

* *

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΖΩΑ.

ΚΕΦ. ΚΕ'.—ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ.

Τὰ ζῶα ἔχουσι διάφορα ὄργανα πρὸς ἄμυναν ἑαυτῶν· τινὰ ἔχουσιν ὄνυχας, ἄλλα κέρατα, ἄλλα ῥάμφη ὀξέα, ἰσχυροὺς ὀδόντας, καὶ ἄλλα κέντρα. Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος οὐδὲν τούτων ἔχει, διότι, διὰ τῆς διανοίας αὐτοῦ δύναται νὰ ἐφεύρῃ ἐργαλεῖα πρὸς ἄμυναν, δέ τῶν ταῦτα εἰς ἐνέργειαν διὰ τῶν χειρῶν του. Ἐὰν οἱ ἄνθρωποι δὲν ἠδύναντο νὰ ἐφεύρωσι καὶ μεταχειρίζονται ἐργαλεῖα οἷα τὰ δόρατα, τὰ ξίφη, τὰ πυροβόλα, πολὺ θὰ ἐκινδύνευον ἀπέναντι τινῶν ἐκ τῶν ζώων. Ὁ λέων καὶ ἡ τίγρις, καὶ τὸν ἰσχυρώτερον δύνανται νὰ σχίσωσι ἐὰν δὲν ἔχῃ τι εἰς τὰς χεῖρας του δι' οὗ νὰ ὑπερασπισθῇ.

Καλὸν θὰ ἦτο ἐὰν οἱ ἄνθρωποι ἠδύναντο νὰ μεταχειρίζονται τὰ ὅπλα τὰ ὁποῖα κατασκευάζουσι μόνον πρὸς ἄμυναν ἑαυτῶν· ἀλλὰ πολλάκις τὰ μεταχειρίζονται εἰς ἐπίθεσιν κατὰ τῶν ἄλλων, ὅπως τὰ ζῶα τὰ ὅπλα των, ἐνίοτε δὲ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς ὀδόντας καὶ τοὺς ὄνυχας ὡς πρᾶτουσι τὰ κτήνη. Αἱ χεῖρες ἐγένοντο πρὸς ὠφέλιμον ἐργασίαν καὶ ἀθάαν παιδιάν· ἀλλὰ πολλάκις γίνεται τούτων χρῆσις πρὸς ἐπίθεσιν. Οἱ ὀδόντες ἐδόθησαν ἡμῖν ἵνα τρώγωμεν μετ' αὐτῶν, ἀλλ' οἱ παῖδες, καὶ οἱ ἄνδρες πολλάκις, δάκνουσι δι' αὐτῶν ὡς ὠργισμένα κτήνη. Οἱ ὄνυχες ἐδόθησαν ἡμῖν πρὸς διαφόρους ἐπωφελεῖς σκοποὺς, ἀλλ' οἱ παῖδες τοὺς μεταχειρίζονται πολλάκις πρὸς διαπάλην, ὡς τὰ κτήνη τοὺς ὄνυχας των. Τὰ ἐπιθετικὰ ὄργανα πτηνῶν τινῶν εἶναι πλέον ἰσχυρά, ὡς τὰ τοῦ ἀετοῦ καὶ τοῦ γυπὸς, ὅστις ἀρπάζει καὶ σπαράττει ὀλόκληρον ἄνθρωπον.

Ὁ πελεκάν ὃν βλέπετε ὀπισθεν, ἔχει τὸ μέγιστον ῥάμφος πάντων τῶν ἄλλων πτηνῶν, τὸ μεταχειρίζεται εἰς κατασκευὴν τῆς τροφῆς του, συνισταμένης εἰς ὀπώρας, μῦς καὶ μικρὰ πτηνά. Τὰ ἄκρα τοῦ ῥάμφους εἰσὶν ὀδοντωτά ὡς πρίων, κατὰλληλα πρὸς κατάρτησιν τῶν μικρῶν ζώων ἐξ ὧν τὸ πτηνὸν τοῦτο ἀποτρέφεται. Μεταχειρίζεται ὁμοίως τὸ ῥάμφος του καὶ πρὸς ἄμυναν κατὰ τῶν ἄλλων ζώων τῶν ἐπιτιθεμέ-

νών αὐτοῦ. Ὁ πελεκάν κατασκευάζει τὴν φωλεάν του ἐντὸς ὁπῆς δέν-

δρου, τὴν σιάπτει διὰ τοῦ ράμφους του, ἐὰν μὴ εὖρῃ ἐτοίμην, ἐκεῖ δὲ κάθηται ἀποφράττων τὴν εἴσοδον κατὰ παντὸς ζώου θέλοντος νὰ εἰσέλθῃ. Οἱ πιθηκοὶ εἰσὶν οἱ χείριστοι αὐτοῦ ἐχθροί· ἀλλ' ἅμα τοὺς πλήξῃ διὰ τοῦ ράμφους του, πολὺ περισέχουσι νὰ ἀ-

πομακρύνωνται εἰς τὸ ἐξῆς. Ὅταν ὁ πελεκάν κοιμάται, καλύπτει τὸ μακρὸν ράμφος διὰ τῶν πτερῶν του, φαίνεται δὲ ὡς σφαῖρα ἐκ πτερῶν· μεταχειρίζεται ἐπίσης τὸ ράμφος ὅπως δι' αὐτοῦ περικόπτῃ τὴν οὐράν του, κόπτει τὰ πτερὰ ὡς διὰ ψαλλίδων· τοῦτο πράττει μετὰ μεγάλης προσοχῆς νομίζων ἵσως σπουδαῖον πρὸς καλλονήν.

Ἡ γαλῆ κρατεῖ στενωπῶς διὰ τῶν ὀνύχων τῆς τὸν ποντικόν, ἐνθ' διὰ τῶν μακρῶν καὶ ὀξέων ὀδόντων τῆς σχίζει τὰς σάρκας καὶ τὰ ὀστά του. Ἐὰν ἴδῃτε γαλῆν τοῦτο ποιοῦσαν, θέλετε λάβει ἰδέαν τινα πῶς ὁ λέων ἢ ἡ τίγρις σχίζουσιν οἰονδήποτε ζῶον. Οἱ ὀνυχες τῆς γαλῆς κρύπτονται ἐντὸς τῶν ποδῶν τῆς, ἐφόσον δὲ κρύπτονται φαίνεται ἡμέρον καὶ ἥσυχον ζῶον. Οἱ πόδες τῆς ὑποκάτω εἰσὶν ἀπαλοὶ ὡς ἐστρωμένοι διὰ μικρῶν προσκεφαλαίων. Τοῦτο δὲ διὰ δύο τινα· πρῶτον ὅταν πηδᾷ ἐξ ὕψους ἵνα μὴ κτυπᾷ, καὶ δευτέρον

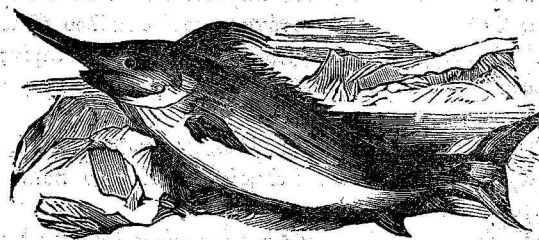

ὅταν πλησιάζῃ τοὺς μῦς· δὲν ἀκούεται καὶ οὕτως κατορθοῖ νὰ τοὺς συλλάβῃ.

Ζῶα τινα ἔχουσι κέρατα τὰ ὅποια μεταχειρίζονται εἰς ἐπίθεσιν καὶ ἀμυνόμενα καὶ κατὰ κλεόντων καὶ τίγρεων. Τοῦ ζώου οὐ τὴν εἰκόνα παραθέτομεν ἔχουσι μὴ-

μερικῇ καὶ καλεῖται παρὰ τῶν ἐγγωρίων κουδοῦ. Διέρχεται δὲ τὰ δάση ῥίπτον ὀπίσω τὴν κεφαλὴν τοιούτῳ τρόπῳ ὥστε τὰ κέρατα ἔρχονται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου μετὰ τῆς ῥάχews, οὕτω δὲ δὲν περιπλέκονται ταῦτα εἰς τοὺς κλάδους τῶν δένδρων.

Ὁ ξιφίας ἔχει ξίφος ἐξ ὅσπου τοσοῦτον ἰσχυροῦ ὥ-

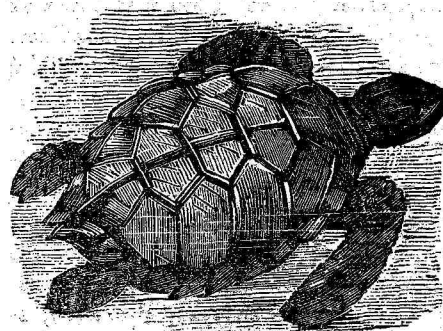
στε διαπερᾷ καὶ τὴν τρόπιδά πλοίου. Ἐν τῷ Βρεττανικῷ Μουσείῳ ὑπάρχει τρόπις πλοίου διαπερασθεῖσα δι' ἐνὸς τῶν ξιφῶν τούτων ὅπερ ἐμπηθὲν ἀπεκόπη. Ὑπάρχει ἕτερος ἰχθύς ἔχων ὄργανον πρίονα, δι' οὗ ἐπιτίθεται κατὰ φαλαιῶν καὶ ἄλλων τεράτων.

Ὁ παράδοξος οὗτος ἰχθύς, ἡ νάρκη, ἔχει δύο ἡλε-

κτρικάς στήλας, ἥτοι μηχανὰς δι' ὧν ποιεῖ ἡλεκτρισμὸν δι' οὗ παράγει τίναγμα ὅποταν θέλῃ. Ἐὰν ὁ ἰχθύς εἶναι μέγας δίδει τίναγμα ἱκανῶς ἰσχυρὸν νὰ καταρρίψῃ ἄνθρωπον. Διὰ τοῦ ρευστοῦ τούτου δύναται νὰ καταστήσῃ ἀνίκανον πάντα ἰχθύν κατ' αὐτοῦ ἐπιτιθέμενον, πιθανῶς δὲ μεταχειρίζεται τὴν στήλην τῆς πρὸς κατάρριψιν τῶν ἰχθύων οὗς καταβροῦσκεν.

Τὰ διάφορα εἶδη χελωνῶν, ἐνθ' δὲν ἔχουσι μεγάλα

μέσα ἐπιθέσεως ἔχουσιν ἑκτακτα μέσα ἀμύνης. Ἐχουσι πληρὴς ἐνδύμα πυκνῆς ὅστε-ῶδους πανοπλίας. Παρατιθεμένην τὴν παρυσίνην χελωνήν, ἥτις πολλάκις αὐξάνει τοσοῦτον ὥστε νὰ ζυ-

γίζη ὅσον τρεῖς ἢ τέσσαρες ἄνθρωποι. Ἐύρηται εἰς πολλάς νήσους τῶν Ἀνατολικῶν καὶ Δυτικῶν Ἰνδιῶν, τὸ δὲ κρέας αὐτῆς θεωρεῖται πολυτελεῆς τροφή. Τὸ φράϊον ὅστων δι' οὗ κατασκευάζονται κτένια προέρχεται ἐκ τινων εἰδῶν χελωνῶν.

Ζῶα τινὰ ἔχουσι λίαν παράδοξα ὄργανα ἀμύνης. Ὁ ἀκανθόχοιρος ἐπιτίθεται ἀμυνόμενος διὰ τῶν ὀξείων ἀ-

σάκκων πλήρη μελανοῦ ὕγρου. Τοῦτο μεταχειρίζεται πρὸς ἀμυναν. Ὡς : ἐὰν καταδιώκεται ὑπὸ ἰχθύος μείζονος αὐτοῦ, κενώνει τὸν σάκκον τοῦ ἐν τῷ ὕδατι, οὕτω δὲ ποιεῖ τοιοῦτον νέφος ὥστε τυφλῶνει τὸν καταδρομέα, καὶ αὐτὸς γίνεται ἀφαντος.

κανθῶν τοῦ τὰς ὁποίας ἐμπήγνυσιν εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἐπιτιθεμένου κατ' αὐτοῦ ζῶου.

Ὁ ὀκτάπους ἔχει παράδοξον τρόπον διαφυγῆς ἀπὸ τῶν ἐπιτιθεμένων κατ' αὐτοῦ ἰχθύων. Ἐχει ὀκτὼ μακροὺς βραχίονας, ἐπὶ δὲ αὐτῶν οἴονει μικρὰ κομβία δι' ὧν προσκολλᾶται ἐπὶ βράχου ἰσχυρῶς ἢ κρατεῖ ἰχθὺν ἀγρευθέντα. Τὸ ζῶον τοῦτο ἔχει ἐντὸς αὐτοῦ

Ο ΕΥΦΥΗΣ ΑΛΛ' ΟΚΝΗΡΟΣ ΜΑΘΗΤΗΣ

Ὁ ἐν τῇ παρατεθειμένῃ εἰκόνι παριστάμενος σπουδαστής, βασιζόμενος εἰς τὴν εὐφυίαν δι' ἧς ὁ Θεὸς ἐποίησεν αὐτόν, ἀντὶ καὶ συναισθανθῆ τὴν μεγαλειτέραν ἣν εἶχεν ἐνεκα τοῦ δωρήματος τούτου εὐθύνην, διήρχετο τὰς πολυτίμους ὥρας τῆς νεανικῆς αὐτοῦ ἡλι-